

KURYER LITEWSKI

W WILNIE, W SOBOTE, DNIA 2 STYCZNIA V. S. 1815. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Petersburg, dnia 19 grudnia.

Gazeta Petersburska, Poczta Północna, która, iak wyraża, dawniey donosiła o doświadczeniach czynionych w Bessarabii, około drzewa tam rosnącego, zwanego Sumak, i używaniu iego do farbowania iedwabiu, rękodzieł wełnianych, a szczególniey safianow; teraz o teyże rzeczy pisze, co następuje: „Tenże sam P. Morgenstern, który dawniey przysłał kawałki drzewa Sumaku, temi dniami przysłał JW. Ministrowi Spraw Wewnętrznych wysuszone gałązki i świeże liście tegoż drzewa, zapewniając razem, iż one naydogodniey użyte bydź mogą do wyrabiania safianu. Gałązki te i liście JW. Minister odesłał do tuteyszego Towarzystwa Ekonomicznego, które z przyłączoną odsiebie instrukcją, poleciło znaiomemu tu fabrykantowi safianów, Rotganowi, zrobić doświadczenie tych liści. Rotgan, składając Towarzystwu bardzo piękną skórę safianową, do której wyrobienia użyte były te liście, doniósł razem, iż użyciem ich, nie tylko się może zastąpić przywożony tu zza granicy Sumak, ale téż, iż przysłany z Bessarabi daleko lepszym jest od zagranicznego w przymiotach i mocy: gdyż na wygarbowanie iedney skóry, bessarabijskiego sumaku potrzeba funtów dwa, a zagranicznego trzy; sama nawet robota z sumakiem bessarabijskim prędzey się odbywa: gdyż robiąc z cudzoziemskim, 5-6 dni potrzeba, z bessarabijskim zaś, dwóch dosyć. Towarzystwo Ekonomiczne, uważając, że ten krajowy materyał, do garbowania skór służący, wielkie może przynosić korzyści dla naszych garbarni i fabryk safianowych, postanowiło wiadomość o nim drukiem ogłosić, w dziele swoim pod tytułem, *Prace Towarzystwa* &c. Pochwala téż ono roboty i gorliwość fabrykanta Rotgana. Maiąc tak wielką liczbę znacznych garbarni i fabryk safianowych w Rosyi, wielkie możemy obiecywać korzyści z nowego wynalazku tego, ieżeli pracownicy fabrykanci nasi zaczną z Bessarabii sprowadzać liście przynajmniey, które dla swojej lekkości, wielką ukazują łatwość sprowadzania ich w różne miejsca. Drzewo Sumak naszczególnieyszą i ztąd ieszcze zasługuie uwagę, iż drzewo samo do farbowania jest przydatne, liście zaś do garbowania skór służą: a tak w dwoistym względzie staie się głównym materyałem dla zakładów garbarskich.

Gazeta petersburska, Poczta Północna, o szerzeniu się Towarzystwa Bibliynego Rosyyskiego, tak pisze: Na ostatniem posiedzeniu Komitetu tego Towarzystwa, dnia 16 listopada, czytane były listy i odezwy różnych osób, uwiadamiające, o życzeniu czytających księgi święte, w różnych miejscach Rosyi, utworzenia u siebie oddziałów i komitetów Towarzystwa; tudzież o ich już utworzeniu się, stosownie do udzieloney dawniey na to zgody tuteyszego Komitetu. Tym sposobem, dnia 30 sierpnia (r. p.) w Kamieńcu - Podolskim utworzony został Komitet oddziału podolskiego Towarzystwa Bibliynego Rosyyskiego. Wice-Prezydentem jego wybrany jest, mianowany Biskupem tamtéyszey diecezyi, X. Borgiasz Mackiewicz, za którego gorliwem staraniem zawiązał się wspomniany Komitet; Dyrektorami Komitetu są: Wice-Gubernator Radzca

Kollegialny, Pawłowski; Proboszcz Prałat Krasiński; Polimeyster, Radzca Nadworny Rückhoff; Kanonik Bohdanowicz; Professor Stupnicki; i Kanonik Swierżewski: Sekretarzami: X. Rokicki i P. Nowohrebel-ski Sekretarz gubernialny; Kassyerem: Kanonik oraz Prefekt Seminaryum X. Jordan — W Arensburgu (na wyspie Oesel) utworzył się Komitet Oddziału Arensburskiego Towarzystwa Bibliynego Rosyyskiego. Wice-Prezydentem jego jest Inspektor Szkół w prowincyi Oeselskiej, Doktor von Luce; Dyrektorami: Radzca Nadworny i Kons. Ass. von Pohl; Kons. Pastor Schmidt; Radzca Nadworny Lud. von Hildnstubbe; i Ober-Pastor Kampmann. Sekretarzem Pastor von Mikwitz; Podskarbin: Landrichter J. von Hildenstube. Z ofiar na ieden raz i corocznych weszło tam więcey 2,000 rubli — Podobne oddziały i komitety mają się wkrótce utworzyć w Woroneżu i Astrachaniu. &c. — Kładziemy z kilku naypóźniejszych numerów Poczty Północney następny wyciąg ofiar:

JO. Xiążę Jmć Wołkoński, Jenerał jazdy, Gubernator wojenny Orenburski, przysłał do JW. Ministra spraw wewnętrznych 525 rubli assyg. i ieden rubel srebr., na rzecz wojowników, którzy ucierpieli na polu chwały, złożone przez kupców i obywateli miasta Czelab, oraz, przez Starszynę dziesiątego baskirskiego kantonu, Kagarmina Rachimowa. Pieniądze té odesłane zostały do JW. Zarządzającego ministeryum woyskowem.

Znáydujący się w Multanach Sekretarz gubernialny Zieliński, na rzecz spółziomków swoich; ranami i kalectwem w ostatniey wojnie okrytych, ofiarował 100 cz. złch. — Pieniądze té przez ręce JW. Radzcy tajnego, Senatora Weidemejera przesłane zostały do JW. Zarządzającego ministeryum woyskowem.

Zarządzający Kancelaryą Petersburskiego Patriotycznego Towarzystwa Dam, Radzca Stanu, Turgieniew otrzymał nie dawno z Witebska, od osoby niewiadomey, 100 rubli. W liście swym, literami J. M. podpisanym, niewiadoma ta osoba wyraża: iż, chociaż sama ucierpiała od nieprzyjaciela więcey, aniżeli inni mieszkańcy tameczni; ale uradowana powrótem syna z woyska, o którym miała wiadomość, iż życie swoje położył za oyczyznę; i nadto otrzymawszy spełnienie pewnego życzenia swojego; prosi ażeby ta ofiara jęj obroconą była na wspomnienie zniszczonych przez nayścię nieprzyjacielskie. P. Turgieniew pieniądze té złożył Towarzystwu, dla użycia stosownie do ich przeznaczenia.

Z okoliczności Naywyższego Manifestu, pod d. 30 sierpnia (r. p.), obywatel gubernii Kurskiej, JW. Brygadyer Hrabia Wolkenstein, nie tylko dłużnikom swoim część długów darował, ale téż za włości swoich, z własnych dochodów, opłacił podatków 1,119 rubli.

Włościanie skarbowi, Tałowskiy i Kurtamyszkiewy włości (gub. orenbuř. pow. czelabiński.), na rzecz wojowników, którzy rany w bitwach odnieśli, złożyli 1000 rubli.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Gazeta Petersburska, Poczta Północna, pod dniem 9 grudnia, z Wiednia donosi: „Dzisiey rzeźnia się

tu pogłosk, iż polityczne sprawy na Kongressie, które do postanowienia głównych Mocarstw bezpośrednio należały, z ukontentowaniem spólnym tych Mocarstw, zupełnie ukończone zostały, jako to: o Saxonii, Pol-
szczy i szczególnych państwach niemieckich. Ze zaś w takich interessach zostają do rozstrzygnięcia pewne tylko, mniej znaczące okoliczności; z zupełną przeto pewnością można się spodziewać, rychłego ukończenia Kongressu. — Mówią tu, iż pewne Mocarstwo proponowało Kongressowi, iżby na przyszłość miasta *Toruń* i *Kraków* do liczby miast anzeatycznych należały.

Gazeta Ryska, *Zuschauer*, pod dniem 15 grudnia z *Wiednia* donosi: „Król W rtemberski podał prote-
stacyą przeciwko projektowi, iżby *Moguncya* Bawar i
dość się miała. — Znaczące wzmocnienia wojsk austri-
ackich do *Bukowiny* się posuwają. — Mówią o ma-
jącym nastąpić powszechnym zaciągu rekrutów do
wojska w państwach austriackich.”

Gazeta Korespondenta Warszawskiego donosi
z Korespondenta Hamburskiego, pod d. 15 grudnia
z *Wiednia*: Horyzont polityczny nie jest dotąd tak
wypogodzony, jak się niedawno spodziewano. Je-
dnakże nie tracą nadziei, iż wkrótce nastąpi szczę-
śliwe rozwinięcie się rzeczy.

Z listu z *Wiednia* teyże daty: mówią, iż ze
strony austriackiej nowe uczyniono przełożenie
względem Saxonii. — Słychać, iż względem handlu
niewolnikami zgodzono się, iż przedmiot ten, jak-
kolwiek ważnym jest dla ludzkości, nie może być
jednak na kongresie, ani załatwiony ani nawet roz-
trząsany: gdyż mocarstwa, niektóre największe w tej
mierze znaczenie mające, jako to *Hiszpania* i *Por-
tugalia*, nie należąc do rozstrzygnięcia sporów,
względem posiadłości Mocarstw lądowych, nie chcą
także przyjąć pośrednictwa względem handlu nie-
wolnikami. — *Genu* miała się protestować przeciw-
ko wcieleniu królów swoich do królestwa Sardyn-
skiego. — Między *Austrią* i *Bawaryą* najlepsza za-
chodzą przyjaźń. Wielkie zasługi w wojennym i po-
litycznym zawodzie Xęcia *Wredego* są tu z przy-
zwrotnym cenione względem.

Inny list z *Wiednia* teyże daty: Zapewniają, iż
względem Saxonii wkrótce dane będzie w odpowie-
dzi oświadczenie ze strony Rosyjskiej i Pruskiej. Po
przybyciu pruskiego pólkownika *Ruhla* z *Berlina* natych-
miast wysłano gońca do pruskiej głównej kwatery w
Akwizgranie. W ogóle zdaje się, iż między Xiążę-
tami byłego związku Reńskiego, nie ma pożądaney
jedności.

Gazeta Berlińska pod dniem 19 grudnia donosi
z *Wiednia*: „Dnia 29 listopada wyszło ztąd 40
gońców.

Dnia 7 t. m. obchodzono tu uroczystość orde-
ru s. *Alexandra Newskiego*: nabożeństwo odprawilo
się w kaplicy poselstwa Rosyjskiego. Cesarz nasz
był tam obecny w mundurze Rosyjskim, i miał na
sobie pomieniony order; Cesarz Rosyjski był w mun-
durze austriackim: obadwaj Cesarze do kościoła i
na powrót wiedeńskim iechali pojeździe. Dnia 10go
Cesarz Rosyjski osobiście dowodził regimentowi
swemu, który w tym dniu otrzymał nową chorągiew,
którą sama nasza Cesarzowa wyszywała, na miej-
scu otrzymaney i zupełnie już postrzelaney, którą
miał sobie daną w czasie siedmioletniej wojny przed
61 laty.

Hrabia *Coloredo* żywa przez loteryą dobra swo-
je i fabryki zelazne. Z 80,000 losów, po złotych
15, we 3 dniach 15,000 rozebrano; Dom P. *Herz*,
który się tem zajmuje, za swoje staranie otrzymał
5,000 losów.

Gazeta Wiedeńska, *Oesterreichischer Beobachter* pod
dniem 27 grudnia donosi z *Wiednia*: „J. C. K.
Mosć pozostała po *Xiecin de Ligne* miejsce, Kapita-
na gwardyi białowój trabantów i straży nadwornej,
odładź raczył Marszałkowi polnemu Hrabie *Colo-
redo*.

Wczora o godzinie 10 przed południem, Król
Jmć W rtemberski *incognito* (na własne wżądanie)
stolicę tuteyszą opuścił, udając się na powrót do
państw swoich.

(Ostatnia data gazet wiedeńskich, któreśmy otrzy-
mali, jest d. 29 grudnia.)

F R A N C Y A.

Dnia 14 grudnia Król z familią znowu bytnością
swoją zaszczycił teatr francuzki — Gazeta francuz-
ka przepowiada, że koronacya Króla odprawi się
w *Reims*, w miesiącu czerwcu.

Rozkazem pod d. 24 listop. Król Jenerała Ley-
tnanta *Roger Dumas* mianował dowódcą 19 dywi-
zyi wojskowej (depart. *Radanu*, *Loary*, *Cantal*,
i t. d.); Marszałka *Augereau* dowódcą 14 dywizyi
wojskowej (dep. *Manche*, *Calvados*, *Orne*); a Mar-
szałka *Secht* dowódcą 5 dywizyi wojskowej (dep.
gór. i doln. *Ren*). Jenerał Leytnant *Dupont*, d. 6
grud. otrzymał dowództwo 22 dywiz. wojsk. (dep.
Sarthe, *Mayenne*, *Indre* i *Loire*).

Gazeta Powszechna Niemiecka, pod d. 19 grud.
ze *Strassburga* donosi: „O uzbrojeniu się i per-
szeniach wojskowych nie tu u nas nie wiedzą; ow-
szem każdy jest pewnym o trwałości pokoju i zwią-
ków przyjaznych ze wszystkimi Państwami euro-
pejskimi. — Układy w *Wiedniu* bardzo czynnie od-
bywać się muszą: codzień bowiem gońcy z *Wie-
dnia* i na powrót przez miasto nasze przebiegają; ie-
dnakże nie sami tylko francuzcy: ale też angielscy i hi-
szpańscy, którzy przez *Francyą* do krajów swych ja-
dą.”

Gazeta Ryska, *Zuschauer* d. 24 grudnia, pod ar-
tykułem z *Paryża* donosi: „Xiążę *Bentwentu* prote-
stował się urzędownie przeciwko trzem połączeniom
i oświadczył: że *Francya* na nie nigdy nie zezwo-
i. Z powodu tej protestacyi, urlopowanych do re-
gimentów powołano i *Mortier* do *Lille*, a Xiążę *Al-
bufera* do *Strassburga* wyiechali. *Taillerand* wyraźne
miał polecenie, obstawać za zupełną niepodległością
Szwajcaryi, i najlepszych skutków spodziewać się
można z przyjętego systematu, to jest: nie opierać
się przeciwnym interessowi *Francyi* działaniom; ale
się przeciwko nim zabezpieczyć przez urzędową pro-
testacyą, do której, ieżli nie jedno, to drugie, mo-
carstwo przystąpi. W wojsku największa panuje
niechęć przeciwko *Prussom* i *Austrii*, a zajęcie *Sa-
xonii* jest uważane za okoliczność, tyżącą się całej
Europy. Przytem odżyła znowu nadzieja odniesie-
nia korzyści z układów kongresowych, przez które
nie po *Ren* w prawdziwe granice, ale *Porentruy*, *Car-
rouge*, część Biskupstwa *Bazylijskiego*, resztę *Sabaudyi*,
i znaczną część *Belgów* pozyskać mają nadzieję.

Co się tyczy stanu rzeczy wewnątrz krain:
Król, dla tego, że codzień wyjeżdża, i mimo nay-
większey nawet nie pogody na teatrach bywa, po-
zyskał dla siebie *Paryża* ów, a nawet i publiczną o-
pinia: częścią przez odmianę tonu pism ministry-
alnych, częścią, przez jedno z pism P. *Chataubri-
and* pod tytułem *Reflexions sur quelques écrits du jour*.
Wreszcie zakazał też Król nosić mundurów wan-
dejskich i wojska Xiążąt: gdyż jeden tylko jest mundur
narodowy we *Francyi*. Rójalści mocno się przeciwko
temu obruszyli, i przed kilką dniami, mieli iakoby,
zamiar, Króla jadącego do teatru *Odion*, do *Vendôme*
zaprowadzić, i przymusić go do odwołania tego roz-
kazu i do ogłoszenia przywrócenia dawnéj Monarchii.
Ile wiemy: około 10tej czterey regimenta jazdy ode-
brały rozkaz siąść na koń, i aż do powrotu Króla do *Tu-
illeries* pod bronią zostawały. Minister Polityki zadał
sobie wiele pracy, w celu skłonięcia go, aby nie je-
chał do teatru: ale trudno było od tego odwieść.

„Wmiarę upadającej wziętości u ludu Xiążę-
cia *Berry*, podnosi się szacunek Xcia *Orleañskiego*.
Uniwersytet wiele cierpi, ale się utrzymuje. Tak
wiele u nas widać w biegu pieniędzy, iż bilety ban-
kowe wyżey się płacą, jak gotowe pieniądze: ale
wszystko jest niezmiernie drogo.

Mówią, iż Rząd postanowił powiększyć listę wojskową, i utrzymywać w stosunku do potęgi innych mocarstw: a nade wszystko, żeby się mogło stworzyć miejsce dla mnóstwa officerów z niewoli powracających — Łatwe zezwolenie reprezentantów na podany im projekt względem podatku *indirectes* zwanego może być skutkiem troskliwości, zapobieżenia wielkiemu na dostatkowi w publicznym skarbie. Nienawistny ten podatek tylko tymczasowie na rok 1815 przyjęty został.”

Gazeta berlińska, z *Paryża* pod 19 grudnia, donosi: Minister wojskowy, Marszałek, Xiażę *Dalmacyi* w dziennym rozkazie wczorayszym wyraził: „Król w oycowskię troskliwości swojej na chwilę niepuscił z oka, sprawy walecznych żołnierzy swoich; względem należnych im zaległości; chce on, aby ta święta część długu publicznego, jak najszybciej, zaspokojoną była. Marszałek ten rozkazał natychmiast podać sobie raport o stanie tej rzeczy, i okazywać się, iż bardzo wiele poszukujących nie zachowało przepisanych formalności, które im mocno przypomina.

Od czasu swojego mianowania na Ministra wojskowego, Xiażę *Dalmacyi* zalecił wszystkim urzędnikom, od godziny 8 zrana, aż do 5 wieczorem, jeżeliby tego było potrzeba, znajdować się w biurach swoich; sam on pracuje od 6 rannęj z naczelnikami wydziałów. P. *Dandré* także wielką wprowadził czynność do biura Policji; cały ranek poświęca obowiązkóm urzędu, a wieczorem audyencyą daie: więcej też postrzegają w nim zdolności do sprawowania powierzonego mu urzędu aniżeli miał jego poprzednik.

Do urządzenia spraw Kościelnych wyznaczona została udzielna Kommissya z Biskupów, pod prezydencyą Arcybiskupa Reymskiego.

Dawniejsze Hrabstwo *Mimpelgarde*, które na mocy traktatu pokoju do nas odeszło, przyłączone zostało do departamentu *Doubs*. — Rossyjski Jenerał *Duc de Richelieu* tu przybył. — P. *Fouché* z dóbr swoich do *Paryża* przybył, i zaprzeczaia pogłosce, iż on otrzymał rozkaz, wyjechać ze stolicy. — W *Lugdunie* Mer wszystkim fabrykantóm i artystóm zakazał robić i przedawać portretów *Napoléona*, iego rodziny i orłów cesarskich. Gazeta *Journal des Debats* rozumie, iż rozkaz ten będzie tylko pobudką do przestępstw w tej mierze. Dla czego w *Lugdunie* ma być to zakazaniem, co *Paryż* ma w pogardzeniu? Wizerunki *Napoléona* są tu po wszystkich miejscach i nikogo to nie obchodzi: a jeżeli w *Lugdunie* zakaz ten stał się potrzebnym, na co o nim publiczność uwiadamiać. Czyliż urzędy tam nie wiedzą, iż bez pism i druków rządzić można? Zależpionych stronników *Napoléona* przez żandarmów, a nie przez pisane rozkazy ścigać należy.

Anglicy cały zbiór tegoroczny wina w okolicach miasta *Medoc*, nie daleko *Bordeaux*, na 20,000,000 fr. wartości, do siebie zakupili.

Dnia 1 t. m. pod banderą hiszpańską stanęła korweta przed *Porto Ferajo*; i wysadziła dwie osoby: jedną w biskupim, a drugą w wojskowym stroju. Obie długą miały rozmowę z *Napoléonem*, a dnia następnego same tylko z nim obiad iadły. *Napoléon* nazywał je *Excellence*.

W Ł O C H Y.

Gazeta Wiedeńska, *Oesterreichischer Beobachter*, ze *Włoch* donosi: „Dnia 2go grudnia W. Xiażę *Toskański* do *Florencyi* przybył, gdzie się znajdował na Radzie Stanu; nazajutrz dawał audyencyą dla Posła Angielskiego, Lorda *Burghos*, który tu nie dawno przybył. Dnia 4go powrócił W. Xiażę do *Pizy*.

Monitor Neapolitański, z głębokim żalem donosi o zeyściu Półkownika *Macdonalda*, który we 43 roku żyć przestał, a u K. J. na szczególniejsze względy zasłużył.

Parlament Sycylijski, w *Palermo*, z pośpiechem swoje odbywa obrady, a zatrudnia się szczególnie interesami skarbku Królestwa. Na posiedze-

niu dnia 9 listopada, uznał Parlament za dług krajowy pożyczkę, którą Ministrowie, Xiażę *di Castalnuovo* i *Bonano* od *Anglii* otrzymali. Aby zaś sumę tej pożyczki oznaczyć, obustronne rachunki mają być podane i sprawdzone.

Tenże *Monitor Neapolitański*, pod dniem 28 listopada umieścił artykuł, dla sprostowania wiadomości, rozsyłanych przez gazety paryżskie, które, dziś wojskiem Neapolitańskim osadzią *Urbino*, *Pesaro*, &c., intro dywizją Jenerała *Lecchi* do *Ankony* posyłaia &c., „Nad to nic kłamiwszego nie ma, mówi tenże artykuł.” Wojska neapolitańskie, tak w *Marchii*, iako i w królestwie, najmniejszego nie uczyniły poruszenia, i wszystkie spokojnie na leżach swoich zostaią. Ani jeden żołnierz neapolitański nie znajdnie się w *Urbino*, a tem bardziej w *Pesaro*. W królestwie dowodził Jenerał *Lecchi* w okolicach *Neapolu*, na zwyczajnych ćwiczeniach wojskowych, jedną dywizją, która na leże znów się rozeszła. Wszystkie nasze wojska stoią po różnych prowincjach na swoich kwaterach. Te zaś, które w okolicach stolicy się znajduia, występuia często na pole marsowe, a to dla odbycia ćwiczeń przed Królem.

Jedna z gazet francuzkich pisze z *Liwny* pod d. 21 listopada: „Okrety, które ostatnie z *Barcelony* przyplynęły, przyniosły wielką liczbę rodziny hiszpańskich, które chcą osiąść w krajach *Toskani*. Przybyło także wiele *Genueńczyków*, którzy chcą żyć pod prawami W. Xiecia. Miasto nasze i *Marsyliia* znacznie skorzystaią, przyjmując do siebie bogatych kapitalistów genueńskich, którzy z przyczyny połączenia ich kraju z *Piemontem*, z własnej wnoszą się oyczyzny.

Taż Gazeta (*Oesterreichischer Beobachter*) d. 29 grudnia, pod artykułem ze *Włoch* umieściła: „Podług wiadomości z *Rzymu*, Oyciec ś. od kilku dni jest słaby. — Wymieniaia, iż to jest Prałat *Ce'esi*, którego Oyciec ś. na Ministra Pełnomocnego do C. Rossyjskiego dworu mianował. — Ciągłe jeszcze woiażerowie angielscy do *Rzymu* przybywaią: wiele ich w d. 2 t. m. Oycu ś. prezentowano. — Królowa *Hetruryi*, której zamiarem było zwiedzić część krajów włoskich, d. 28 listopada do *Rzymu* powróciła. — W *Medyolanie* wydano urządzenie pod d. 15 grudnia, przez które wywóz zboża dla nienrodzaju tegorocznego, zabroniony został. Drugie urządzenie pod d. 14 grudnia ściaga się do exystencji staręj i nowęj szlachty w *Lombardyi*; tak pierwsza, iako i druga przez Rząd uznane, z prerogatywami, iakie im w dziedzicznym Cesarstwie niemieckim są pozwolone, utrzymane zostały. — Gazeta *Francuzka* donosi: że w *Genui* spodziewaią się Króla Sardyńskiego, iż Królowa *Hetruryi* niedawno, incognito, do *Parmy* przybyła, dla widzenia się z Xieźniczką *Antoinette de Bourbon*, w klasztorze PP. *Urszuliniek*.”

Podług nąpóźniejszych wiadomości z *Neapolu*, dały się tam uczuć dwa bardzo letkie trzęsienia ziemi, które będą, podobno, przepowiedzeniem wybuchnienia *Wezuwiuszu*. Dostrzeżono, iż wtedy w niektórych studniach wody ubyło, a w niektórych zupełnie zginęła.

Królowa Sardyńska, jako Rejentka, z Xiażętami i Xieźniczkami krwi Królewskiej zostaną na wyśpie *Sardynii*, i póty na niej zabawić mają, aż Kongres wiedeński o losie *Piemontu* nie postanowi. Mówią, iż ważny ten przedmiot około 20 p. m. ukończony został. *Piemont* ma się stać krajem daleko obszerniejszym, aniżeli był dotąd. Wiadomość, ta wzbudziła uczucia radości na wyspie *Sardynii*; ale radość ta nie tak wielka była w *Cogliari*, które to miasto przestałoby być rezydencyą dworu. Królowa wybiera się do *Turynu*, gdzie ma obchodzić święto *Nowego Roku*. Xiażę *Aosta* w urzędzie Wice-Króla będzie zarządzał *Sardynią*.

H I S Z P A N I A

Gazeta Wiedeńska, *Oesterreichischer Beobachter*;

7
Madrytu pod dniem 1 grudnia donosi: „Xiażę *Don Carlos* ciągle jest W. Marszałkiem dworu. Oyciec *Ostolaza* nie opuszcza stolicy: wpływ jego zgoliła się nie zmniejsza: urząd spowiednika *Infantów*, *Don Antonio* i *Don Carlos*, wymaga obecności jego u dworu. Kanonik *Escoiquiz* nie należy do losu *Walenseykich* towarzyszy swoich, którzy w niełaskę popadli. Rozumieją, iż bynajmniej się on nie przyłożył do pomniejszych, które nie dawno w gabinecie zachodziły; ale też ci, którzy sprawy tego Radzcy Stanu od owego czasu, tak on nauczycielem Królewskim został, pilnie uważali, nie dają się w tym przekonać, iżby ten Pralat na chwilą mniej mógł władać umysłem swego wychowanka. — Hrabia *Cimera*, o którego twiężeniu w nocy dnia 25go listopada doniesiono było, przeciwnie, został mianowany Radzcą Stanu. — Miasta *Walencya*, *Orihnela* (w *Murcyi*) i *Toled* wtoczyście obchodzą okoliczność szczególnego wypadku powrotu Króla — Audyencye, czyli, Trybunały Królewskie w *Walencyi* i *Grėnadzie* nowemi osobami osadzone zostały. — Podług listów z *Kadyxu*, wielkie tam ma panować nieukontentowanie, które wznieciła nowo nałożona kontrybucya nadzwyczajna, 15,000,000 realów. (Kupcy angielscy, w mieście tém mieszkający, mocno się oparli wypłacaniu tej kontrybucyi, i udali pod opiekę swojego Posła). W *Barcellona*, podobnaż okoliczność, równie wielkie sprawiła nieukontentowanie. Pieniądze, przeznaczone na koszt wyprawy do *Ameryki*, z nadzwyczajną surowością mają być wybierane.

Monitor pod dniem 4 grudnia donosi z *Barcellona*: „Odmiany w Ministerjum, które tylu osobom szczęśliwszą obiecywały przyszłość, nie wiele dobrego zdają się teraz przepowiadać. Rząd, nie tylko dalekim jest od zaniechania surowych, dotąd używanych środków, i puszczania na wolność uwięzionych; owszem nowe codziennie osoby do więzienia prowadzić każe. Jesteśmy wystawieni na ustawiczne nowe, kontrybucye nadzwyczajne, i egzekucye wojskowe. — Rozeszła się była pogłoska, że Jenerał *Castannos* będzie Ministrem wojskowym; jednakże on dotąd w niełaskę zostaje. — Officerowie, którzy na mocy wyroku pod dniem 30 maja powrócili byli do ojczyzny, codziennie teraz wynoszą się z kraju, i we *Francyi* przytułku szukają. — O Panu *Don Pedro Cevallos* mówią, iż wyniesienie się jego na Ministra nie może być przyjemnem dla przyjaciół wolnego sposobu myślenia. Miał on u cudzoziemców niełąką sławę, z powodu znanego manifestu; ale w *Hiszpanii* oświeceni ludzie dobrze wiedzą, iż to jego siostrzeniec, *Don Fernando de la Serna*, dawniej Konsul francuzki w *Hiszpanii*, prawdziwym jest autorem tego pisma. *Escoiquiz* w ciągłej zostaje łasce. Jednakże *Ostolaza*, *Palafox*, *Elio*, Hrabia *del Montio*, *Odonel*, *Zayas*, słowem: wszyscy sprawcy ostatnich wypadków, dotąd mają dawniejszą powagę i władzę. Rząd w surowości swojej tak daleko już zaszedł, iż nie może zmienić swojego postępowania. Gdyby Król dotrzymał tylko przyrzeczenia swego, które w deklaracyi 4 maja obwieścił; mogłaby się *Hiszpania* dobra i spokojności spodziewać; ale handel zatrzymany, skarb wyniszczony, nieukontentowanie tak powszechne, iż samo tylko straszliwe systema przeszkodziło dotąd okropnemu wybuchnieniu.

Gazeta *Francuzka* donosi z *Madrytu* pod 3 grudnia: „Dzisiejsza Gazeta nasza umieściła poselstwo officerów do Króla, z podziękowaniem za wyznaczenie pensy dla *Danna Paula Arienza*, która starannie doglądała jeńców i rannych *Hiszpanów* za pobytu *Francuzów*. — Prowincya *Alava* ofiarowała Królowi 100,000 piastrów, których czwartą część w gotowiznie złożyła, a trzy czwarte przyjęła w należności dla niej ze skarbu, za czynione dostarczenia dla wojska. Król oświadczył przez gazety publiczne za to podziękowanie.

Taż gazeta donosi z *Madrytu*, pod 7 grudnia: „Oczekujemy tu przybycia Posła francuzkiego na

15 lub 16: 3 lub 4go wjechał on na ziemię hiszpańską: towarzyszy mu oddział grenadyerów: gdyż, niestety, dotąd u nas na drogach bezpieczeństwa nie ma. — Otrzymano tu wiadomość, iż Oyciec ś. umyślił wysłać do nas Hrabiego *Nasali*, Pralata kaplicy papieżkiej, z dwoma także Pralatami *Honwini* i *Basilica Nuova*, dla przywrócenia u nas porządku w rzeczach duchownych i uśmierzenia sporów między rozmaitemi zakonami. Zdaie się, iż Stolica święta z równemże umiarkowaniem i łagodnością żąda, ażeby się duchowni ograniczyli, pełnieniem właściwych sobie powinności, a zgoliła się nie wdawali do spraw świeckich, które ich od zbawiennego poświęcenia się odrywają. Redaktor gazety *Atalaya* (Oyciec *Castro*), mlich *Manuel Martinez* i Oyciec *Blażey Ostolaza*, postępowaniem, podobno, swoim obudzili baczność Oyca ś. Jednakże u Kanonika *Escoiquiz* tém dzielniejsze znajdą oni wsparcie, gdy ten, ukryty sam zawsze, najwięcej wszędzie może i działa, daleki od niebezpieczeństwa, iakie towarzyszy iego spotkało. A tém samem nie odważamy się mieć nadziei, iżby *breve* i poselstwo J. S. mogło w tych czasach pożądaną sprawić skutek. — Margrabia *Casa Flores* dotąd znajduje się w *Irunie*. — Z przygotowań do wyjazdu Hr. *Perelada* wnosić można, iż on będzie Posłem naszym do *Francyi*.

Dziennik *Paryżki* donosi z *Madrytu* pod d. 6 grudnia: „Daleko srozsze przedsięwzięto u nas środki, aniżeli kiedykolwiek użyte były. Strącenie ostatnich Ministrow przypisują przełożeniom, iakie w téj mierze Królowi czynione były. — Prócz wyliczenia regimentów, które do *Ameryki* wysłane być mają, niczego więc nie donosi ostatnia nadworna gazeta madrycka. — Podług listów z *Kadyxu*, pod 25 listopada, cło od niesolonego stokuwizu, do *Hiszpanii* wchodzącego, podniosło się na półtora piastra od centnaru.

WIADOMOSCI ROZMAITE

Lucyan Bonapartė, mianowany przez Papieża Xieciem *Canino*, używa także tytułu Hrabiego *Folnia* i Pana *Nemori*; dotąd także jest Członkiem Instytutu Francuzkiego. Ma on twarz bladą i chudą, i здаie się mieć więcej 50 lat. Wobcowaniu jest przyjemny: obszerne posiada wiadomości: wielki miłośnik i znawca sztuki malarskiej: żyje w *Rzymie* okazale i od każdego jest kochany. — O dziele iego, gazety angielskie w te słowa donoszą: „Otrzymałismy obszerny rozbiór, nie dawno wyszłego na świat poematu *Lucyana Bonapartego*, pod tytułem *Karol Wielki*, czyli *Kościół oswobodzony* (*Charlemagne ou l'Eglise delivree*). Nadzwyczaj kosztowne wydanie, druki, sztychy, słowem wszystko ma nypiękniejsze, prócz wierszy, które dowodzą, że autor nie tylko daru imaginacyi, ale nawet i talentu pisanja wierszy zgoli nie posiada.

Muzyk i Organayster wiedeński, *P. Maelzel*, po długim myśleniu i sześciolietniej pracy, wynalazł cale nowy i wielkiej doskonałości instrument muzyczny, nadzwyczajnie na zmysł słuchu działający, i do wydania najwzdzicznějších melodii dziwnie zdolny. Nazwał go wynalazca *Harmonią Orfeusza*. Wszelkie kompozycye dają się na nim wygrywać. Z powierzchownego kształtu podobny jest do skrzyni: ma pięć stóp długości, a trzy szerokości, i klawiaturę na pięć oktaw. Za najłżeyszym dotknięciem klawiszów, głos daie się słyszeć, i trwa do odjęcia palca z klawisza, a może się powiększać lub zmniejszać podług upodobania grającego. Najmniejszego też nie sprawia szmeru, ani brzęku. Dzieło to swoje oddał wynalazca pod ręką komitszych w *Wiedniu* muzyków, *P. P. Sietery*, *Jozefa Weigela*, *Girowetza*, *Preindla*, *Hummela* i *Förstera*, którzy dali mu świadectwo na piśmie, iż ten instrument, dla pięknego i łatwego wydawania tonów, za nowy uważają wynalazek. *P. Maelzel* czyni przygotowanie, do wystawienia dzieła swojego na widok publiczny.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

CHINY.

W gazetach angielskich umieszczone są doniesienia od Misjonarzy Chińskich. W prowincjach Sutszen, Yunnan i Kieitszeou liczą 40,000 chrześcian; ale co raz bardziej zmniejszająca się liczba nauczycieli, zagraża upadkiem tej szkoły chrześcijaństwa. W tej części Chin znajduje się tylko siedmiu Europejczyków i dwóch Chińskich zakonników; przez co posługa duchowna nader wielkich dozna trudności. Kongregacye bardzo wielką zajmują przestrzeń, tak dalece, że jeden Misjonarz częstokroć więcej, jak 100 godzin drogi odbywać musi, dla opatrzenia 20 lub 30 chrześcian. Duchowni dla odwiedzenia chorego bardzo często po cztery dni w drodze bawić muszą. Najlichniesza Kongregacya jest w mieście Tszong-Kinhou, gdzie się znajduje 5 szkół, 2 dla chłopców, a 3 dla dziewcząt. Jak piękne owoce, łagodny i zbawienny duch nauki chrześcijańskiej, w tej części świata wydaie, są tego dowodem liczne i tkliwe przykłady, o których się z pomienionych doniesień misjonarskich dowiadujemy. Jedną 19 letnią katechumenkę, której cała rodzina, prócz matki, jest w pogaństwie, wydaną została za poganina. Przyrzekł on nie bronić jej dopełniania przepisów swej wiary; ale danego słowa nie dotrzymał. On i matka jego, chcieli przymusić młodą chrześciankę do wyrzeczenia się wiary swojej: największą dla niej okazywali pogardę; najzelżywiej ją łaili; bili nawet. Powolna ta, ale mocnej wiary niewiasta, przewyciężyła wszystkie surowe do niej zmuszenia użyte środki. Zagrażano jej, iż będzie przed Sąd oskarżoną; ale i to nie było skutecznem. Wreszcie nieszczęśliwie zakończyła życie, uprosiwszy pierwszej matkę, iżby się za jej śmierć nie mściła: gdyż dla Chrześcian zemsta nie przystoi. — W bliskości murów pomienionego miasta Tszong-Kinhou znajduje się loch 25 stóp głęboki, a prawie 10 stóp szeroki. Kraiowcy zowią go, *Suava-Ken*, to jest: *łama opuszczonych dzieci*: gdyż poganie wrzucają tam dzieci nieprawego łoża; a często nawet i z prawego związku spłodzone: wszakże rząd bynajmniej się temu nie sprzeciwia. Chrześcijanie zaś, dostrzegłszy, że wrzucone dzieci jeszcze żyją, wydobywają je z tej głębi, pielęgnują i hodują w swych domach: i, tym sposobem, ratują te niewinne dziatki z zwyczajnej ofiary. (z *Gaz. Oestr. Beob.*)

OGŁOSZENIA RZĄDOWE.

2 Od Mińskiego Guberskiego Rządu czyni się ogłoszenie: iż wydana od JW. Jenerała Leytnanta i kawalera Hrabiego Alexandra Iwanowicza Ostermana, w roku 1812, dnia 27go maja, Plenipotencya Kollegialnemu Registratorowi Wincentemu Kaszewskiemu, który nie wiadomo gdzie się obrócił w czasie nieprzyjacielskiego najeścia na gubernią Mińską, z mocą zupełną czynienia w interessach, teraz też Plenipotencya przez pomienionego Hrabiego Ostermana uznaje się za nie ważną, i żeby wspomniany Kaszewski, na mocy jej nie mógł więcej czynić, przez niniejsze się ogłasza. Dnia 12 Decembra 1814 roku.

Expedytor Iwanów.

2. Od Kantoru Mińskiego wojskowego Szpitalu, czyni się ogłoszenie: iż po zmarłych, którzy się w nim znajdowali Oberoficerach, za sprzedanie przez publiczną licytacją rzeczy ich własnych, i w gotowości znalezione pieniądze assygnacyami, a mianowicie świty JE-GO IMPERATORSKIEY MOSCI wydziału Kwaternistrzowskiego Kapitana *Ahangwa* 281 rubel, 55 kopieiek; Alexo-Polskiego pieszego Półku Sztabskapitana *Horbatskiego* 64 ruble 40 kopieiek; Tulskiego garnizonu Praporczyka *Woronina* 26 rubli, 10 kopieiek; aptekarskiego provizora *Korbusa* 543 rubli, 20 ko-

pieiek, w celu, ażeby się stawili pomienionych osób Sukcessorowie do tegoż Kantoru, z dowodami prawnymi w terminie ustanowionym. Dnia 18 decembra 1814 roku, w Mińsku. Dozorca 12 klasy *Pałutow*.

OGŁOSZENIA SĄDOWE

2 Od Sądu Głównego Mińskiego zgo Departamentu czyni się ogłoszenie, iż na skutek Ukazu Rządzącego Senatu, pod dniem 23 Nowembra, roku terażniejszego, z numerem 1402, podług zapadłej w tymże Departamencie, dnia 18 terażniejszego decembra, rezolucyi, ustanowionemu nad majątkami Jenerała Majora Wiszczyńskiego Sądowi Exdywizorskiemu przepisano, iżby nieodmiennie 3 februaryi nadchodzącego 1815 roku, w tymże samym komplecie, jaki składał się 20 maja 1812 roku, przybywszy do majątku Porzecha, w Powiecie Bobruyskim położonego, przystąpił do zupełnego ukończenia poruczonego sobie dzieła, i to we wszystkich jego częściach dokonał, bez rozjeżdżania się z miejsca dla Sądu przeznaczonego. Do którego to Sądu, ażeby wszyscy Kredytorowie i Pretensorowie Jenerała Majora Wiszczyńskiego z należnemi stawiali dowodami obwieszcza się. Dnia 19 Decembra 1814 roku. W obowiązku Sekretarza *Arcimowicz*.

2. Dekretem Remissyynym Sądu Głgo zgo Depart. Guber. Grodzień. w roku 1814 Julii 13 dnia zapadłym przeznaczony został, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na rozdział majątku Szeypiak, w Pcie Słonimskim i Wołkowyskim położonych, do aktorstwa W. Wincentego Kielczewskiego Sędziego Granicznego Słenim. należnych. — Za przewodnictwem wzmienionej Remissy Urząd Exdywizorski roku 1814 dnia 15 augusta do Szeypiak zebrany, właściwą w pierwszym zjeździe czynność ułatwił, i termin powtórny zjazdu dla ukończenia rozpoczętego dzieła Exdywizyi na dzień 21 aprila 1815 roku odłożył. — A między tym spełniając reguły, Dekretem Sądu Głgo przepisane, postanowił przez gazetę Kuryera Litgo, trzykrotną niniejszą uczynić awizacyą, iżby wszyscy Kredytorowie, i Pretensorowie, do majątku W. Wincentego Kielczewskiego sprawiedliwie przychodzić mogący, dla uzyskania przyzwoitej, prawnej iednoczasowej satysfakcyi, w terminie 21 apryla 1815 roku przed Sądem Exdywizorskim, z dowodami pretensye realizować mogącemi, w Szeypiakach stawali. — Kto zaś z wyrażonych Kredytorów, lub pretensorów W. Kielczewskiego, na czas oznaczony nie przybędzie, i przed ostatecznym Dekretem rzetelnych dowodów względem swej należności przed Sądem Exdywizorskim nie okaże, ten później chociażby miał najsłuszniejszą pretensyą, wedle zastrzeżenia Dekretu Sądu Głgo utraci prawo poszukiwania swej należności, i całą pretensyą wiecznej amissyi podda. — Takowe ogłoszenie stosownie do poruczenia Sądu Exdywizorskiego podając, podpisuję Józef Witkiewicz Ziem. i Grodzki Prużański, oraz Exdywizorski Regent.

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski do Dóbr Zasławia w Powiecie Mińskim sytuowanych zebrany, dwukrotnie już Maja 13go, i na dniu 17 7bra roku terażniejszego przez publiczne gazety awizował. — Aby Kredytorowie i Pretensorowie, takzeszley Kasztelanowej Mostowskiej, jako też syna jej JW. Michała Przeddzieckiego do Dóbr Zasławia z pretensyami swoimi w porządku konkursowym iawili się, pod utratą ich dopominków, że iednak dotąd przez ich nieprzybycie dzieło Sądowe w skutkach swoich jest opóźnione, postanowiono więc w tym Sądzie przez niniejszą ostateczną publikatę ostrzedz wszystkich generalnie Kredytorów Graffa Przeddzieckiego i Kasztelanowej Mostowskiej: iż podług wyroków Sądu Exdywizorskiego powinny być odbyte przez

wszystkie strony w tym Sądzie Produkta i Repliki do dnia 10go Januarij 1815 roku — Albowiem w tym czasie Izba Sądowa zamykać już się będzie, i dla niejawiących się stron ammissya zapisze się — Działo się na Sessyi Sądowej w Zaslawniu 1814 roku Xbra 12go dnia — w Protokule podpisali: Kazimierz Piotuch Prezydujący Exdywizor — Józef Szyszko Sędzia Ziem. Wilej. Exdywizor. — Michał Korkozowicz Sędzia Ziem. Borysow. Exdywizor.

O zgodności z Protokulem świadczą Michał Re-
wienński Regent.

POZEW EDYKTALNY.

2 W Sprawie JOO. i JWW. Sukcessorów ś. p. zeszłego Hetmana Ogińskiego z różnemi Wierzycielami i Debitorami, na skutek Naywyższego Imiennego Ukazu w Sądzie Głównym Litewsko-Wileńskim zgo doczesnego Departamentu agitującej się, gdy wyrokiem akcesoryjnym 1814 roku Junij 23 dnia ogłoszonym, uznana została wolność adcytacji dla Kahału Pińskiego, który jest pociągnięty do tego Sądu za dług w roku 1698 jeszcze przez Synagogę Pińską Marszałkowej Dolskiej, na zapis Obligacyiny zawiniony, a do którego inne Kahały z przykahałkami, równie się z nim piwały, przeto stosownie do pomienionego zapisu, jako też na mocy Konfirmacyi Przywileju 1744 roku Listopada 14 dnia przez Nayias. ś. p. Augusta 3 Króla Polskiego Synagodze Pińskiej nadanego, taż Synagoga pozywa mianowicie Kahały i przykahałki Lachowicki, Klecki, Janowski, Drohiczyński, Karoliński, Motolski, Turowski, Dawidgrocki, oraz w Wysocku, Łachwie i Stolinie znajdujące się, ażeby jak nayrychley do Sądu Głównego Litewsko-Wileńskiego zgo Wremiennego Departamentu stawały, i z nią wspólnie brały się do obrony, w przeciwnym, albowiem razie ulegną takim wypadkom i stratom, jakie w podobnych zdarzeniach są nie uchybne i nie odzowne.

OBWIESZCZENIE

1. Wincenty Dowgiało Prezydent, Józef Janiszewski, Kajetan Świątecki Sędziowie, Urzędnicy Ziemscy, Józef Kurkowski Prezydent, Antoni Kociel Sędzia, Konstanty Masłowski Pisarz Urzędnicy Grodzcy Powiatu Zawileyskiego. — Oznajmujemy tym naszym Obwieszczeniem WJPani Joannie Polkowskiej Podczaszynie Belskiej wydającym się na to: iż w skutek Dekretu Grodu Zawileyskiego w r. 1814. Mca Marca 13 z instancyi Wincentego Wilhelma Wolka zapadłego; Akta Inkwizycyi kalkulacyi i weryfikacyi między W. Wolkim a W. JPanią przeznaczającym za niedziel cztery od daty dzisiejszey dway z Nas którykolwiek na miejsce zjedziemy i Akta takowe expediować będziemy, o czém aby strony miały do tego wszelką gotowość ostrzegamy.

Roku 1814 Msca xbra dnia 22 Woźny świadcę, iż kopią tego obwieszczenia w Sprawie W. JPana Wincentego Wilhelma Wolka b. Sędziego Grodzkiego Zawileyskiego z instancyi Urzędników, WW. PP. Wincentego Dowgiały Prezydenta, Józefa Janiszewskiego, Kajetana Świąteckiego Sędziów, Urzędników Ziemskich, Józefa Kurkowskiego Prezydenta Antoniego Kocieli Sędziego Konstantego Masłowskiego Pisarza Urzędników Grodzkich Pow: Zawileyskiego W. JPani Joannie Polkowskiej Podczaszynie Belskiej w majątności Jodziszczach w Pcio Zawileyskim położoney podałem, oraz o terminie zjechania się na Expediowanie Aktów 4ro niedzielnym oznajmiałem dat ut supra.

Justyn Kodź Woźny Pttu Zawileyskiego.

Roku 1814 Msca xbra 22 dnia przed Aktami Grodzkimi Pttu Zawileyskiego stawiając osobiście JP. Woźny wyżey piszący się takowe obwieszczenie zeznał. Przyjąłem Regent Stanisław Bukaty.

OŚWIADCZENIE.

3. Roku 1814 Msca Novembra 30 dnia. Oświadczenie Imieniem WW. Antoniego względem starszeństwa Małżeńkiego, a Barbary z Junuszow Smogorzewskich, iako Aktorki imo; Boguszowey, ad præsens Reuttow Sędziów Normalnych Połockich — czyni się wskładcze następnym:

iż Oświadczająca się po zeyściu ś. p. Oyca Stanisława Smogorzewskiego Wojskiego Wolkow. w Wttwie Lwowskim majątności Straszewiczach ciągle do Roku 1800 mieszkała, gdy okoliczności późniejszy nie odbita przyniosły potrzebę wyjazdu w Gubernią Minską, dla obięcia dóbr Sukcessyynych w Powiecie Rzeczyckim i dalszych po ś. p. Stryju rodzonym JW. Jasonie Smogorzewskim Metropolicie całej Rusi, oraz po zeszyłych ś. p. Józefie i Michale Smogorzewskich Braciach rodzonych, pozostałych, a na oświadczającą się i nieletnią Rozalią Eysmontowną Stolnikowną Grodzieńską rodzoną Siostrzenicę spadłych i przychodzących; gdy we Lwowskim po Subse-
liach tak przez zeszłego brata Michała, iakoteż przez oświadczającą się zaczęte, a nie ukończone procedera — z lokowana wszelkaruchomość, sprzęty i poiazy u WW. Cichowskich w Cyrkule Samborskim — Również przez Brata Michała Dokumenta, papiery, i Obligi oraz karty, karteczki na summy i majątki Smogorzewskim służące u różnych Plenipotentów i Obywateli w Xięstwie Warszawskim do procederów pozostawowane, i gdy dotąd z okazji byłego z WW. Oskierkami o nie prawne zawładanie majątności Dernowicz w Powiecie Rzeczyckim i dalszych własności, oraz Archivum, nie była w stanie czynienia dopominku, niemniej zesłania we Lwowskie Plenipotentą. Owoż dzisiaj że oświadczający się Reuttowie i Siostrzenica Eysmontowna są w życiu w Mińskiej Gubernii, w Powiecie Rzeczyckim majątności Dernowiczach, mają dziedziczne pomieszkanie, i że do dochodzenia sukcesy po zmarłej płci męskiej Smogorzewskich są jedynemi Sukcessorkami, nie tylko we Lwowskim, Xięstwie Warszawskim; lecz i w Imperium Państwa Rossyyskiego w różnych Guberniach i Powiatach o summy i Dziedzictwa sukcesyynie sobie należne, pretensye, przez przyjacielskie lub prawne kroki poszukiwać przedsięwzięć, oświadczają. — I o tem wszystkich lokacye i summy oświadczającym się w sukcesy należne mających, przez Gazetę Kuryera Litewskiego, Warszawską i Lwowską, zawiadamiając, szczególnie do Prześwietney Palestry Plenipotentów i Obywateli, z iakiegobądź źródła papiery w rękach swych mających, iżby oświadczających się o miejscach swych przebywania zawiadomili raczyli, proszą, a nadgodę wydatkow ureczając, własną podpisując ręką. Antoni Reutt Sędzia Normalny Pttu Połockiego.

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

1. W handlu nowozakończonym Tichona Zaycowa, w domu niegdys Jocherowey pod Nrem 13 w mieście Wilnie na przeciw pałacu JW. Hrabini Brzostowskiej Starościny Puńskiej, idąc ku Ostrej Bramie położonym, znajdują się świeżo transportowane Konfitury Kijowskie, w różnym gatunku z fruktów i jagod na sucho i w ulepie smażone, oraz Syrop do wody wielogatunkowy, dostać tego można w każdej porze za bardzo stosowną cenę.

PRENUMERATA NA PAMIĘTNIK WARSZAWSKI

W Expedycyi gazetney przy Litewskim Pocztańcie w Wilnie, przyymuje się prenumerata na Pamiętnik Warszawski na rok 1815, którego Prospekt w Kuryerze Litewskim, w Numerze 99, był umieszczony, w ilości Rubli srebrnych 8. Zyczący nań abbonować raczą się zgłosić do pomienioney Expedycyi gazet. Na końcu każdego miesiąca Prenumeratorowie odbiorą Numer ieden wyż rzeczzonego Pamiętnika.

PRENUMERATA NA DZIENNIK WILEŃSKI.

Na wychodzący w roku 1815 Dziennik Wileński, którego prospekt przyłączony jest do Kuryera Litewskiego Nru 101 przyymuje się prenumerata z pocztą, w ilości Rubli srebrnych 5 na rok, w Expedycyi gazetney przy Litewskim Pocztańcie.

Niżey podpisany ma honor oznajmić przyjaciółom nauk i oświecenia, że, lubo w Kuryerze Litewskim w Numerze 99 ogłoszono było, iż u niżej podpisanego na Pamiętnik Warszawski w roku 1815, w jego Księgarni Warszawskiej wychodzić mający, można prenumerować, ułożył się z Expedycją gazetną przy Litewskim Pocztańcie będącą, w ten sposób, że odtąd taż Expedycya, za bardzo mierną cenę bo Rubli 8. srebrnych, przyymuje roczną prenumeratę na wyż rzeczony Pamiętnik Warszawski. Zyczący sobie odbierać pocztą to pismo peryodyczne, raczą się do pomienioney Expedycyi zgłosić; skąd im na końcu każdego miesiąca Numer tego Pamiętnika dochodzić będą. Wilno dnia 19 Msca grudnia 1814. Józef Zawadzki Typograf Uniw. Wileń.